

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра правоохоронної діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ
ПРИВАТНОПРАВОВИХ ВІДНОСИН**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність

Спеціальність К9 Правоохоронна діяльність

Галузь знань К Безпека та оборона

Затверджено на засіданні кафедри
правоохоронної діяльності
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Особливості забезпечення охорони приватноправових відносин
Викладач (-і)	Олійник Оксана Степанівна, кандидат юридичних наук, доцент, заступник директора навчально-наукового юридичного інституту
Контактний телефон викладача	Олійник Оксана Степанівна (0342) 596130, 0661563610
Е-mail викладача	Олійник Оксана Степанівна oksana.oliinyk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	бкредити ЄКТС, 180 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua При вивченні навчальної дисципліни можуть використовуватися можливості платформ Google Classroom, Google Meet, Zoom та інші.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі здобувачами вищої освіти, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.cnu.edu.ua/informatsiia-shchodo-navchalnoho-protsesu/ Також можливі консультації шляхом листування через корпоративну електронну пошту, зокрема, щодо погодження планів та змісту індивідуальних науково-дослідних завдань, здійснення керівництва науковими роботами, курсовими роботами.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна спрямована на глибоке вивчення механізмів реалізації приватних прав у поєднанні з державним інструментарієм їх захисту. Для майбутніх фахівців правоохоронних органів принципово важливо розуміти межу між приватним автономним регулюванням та необхідністю юрисдикційного втручання. Освітня компонента розкриває алгоритми дій суб'єктів права у разі їх порушення, невизнання або оспорювання, акцентуючи увагу на законності та пропорційності заходів примусу. Навчальна дисципліна спрямована на формування у майбутніх фахівців системи знань про механізми та інструменти захисту суб'єктивних прав учасників приватних відносин. Програма курсу охоплює вивчення нормативно-правових засад охорони власності, зобов'язальних прав, а також особистих немайнових прав особи.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні засади правового статусу учасників приватноправових відносин. Охорона та захист прав та інтересів учасників приватноправових відносин: поняття, форми, способи. 2. Особливості охорони та захисту прав та інтересів учасників у окремих приватноправових відносинах. <p>Під час навчання розглядаються процедури примусового виконання зобов'язань та роль держави у відновленні порушеного майнового стану потерпілих. Важливим аспектом дисципліни є вивчення способів позасудового та судового захисту цивільних прав, що мають значення для правоохоронної практики. Програма стимулює розвиток навичок правової кваліфікації деліктних зобов'язань та оцінки заподіяної шкоди у професійній діяльності. Вивчення дисципліни дозволяє здобувачам ефективно взаємодіяти з іншими суб'єктами правозастосування для забезпечення правопорядку в приватному секторі. У результаті освоєння курсу випускники отримують компетенції,</p>	

необхідні для оперативного реагування на порушення законних інтересів фізичних та юридичних осіб.

Основними джерелами для освоєння освітньої компоненти виступають Цивільний Кодекс України, законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти, що вміщують правові норми, спрямовані на охорону та захист приватноправових відносин.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення освітньої компоненти «Особливості забезпечення охорони приватноправових відносин» є формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи знань про загальнотеоретичні засади правового регулювання приватноправових відносин та правові механізми, що забезпечують недоторканність приватних прав, а також підготовка майбутніх фахівців до ефективного реагування на порушення у сфері приватних відносин, їх правильної кваліфікації та надання допомоги потерпілим особам у межах визначених законом повноважень.

Основними цілями вивчення дисципліни «Особливості забезпечення охорони приватноправових відносин» є набуття здобувачами вищої освіти знань та розуміння змісту норм цивільного права України, аналіз нормативно-правової бази в сфері регулювання приватноправових відносин, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, що виникають в процесі реалізації правосуб'єктності учасниками приватних правовідносин, правильного застосування норм цивільного законодавства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Здатність застосовувати знання норм приватного права та приписів у практичних ситуаціях.

Знання та розуміння предметної області правового регулювання охорони та захисту приватних правовідносин та розуміння професійної діяльності.

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями у сфері охорони та захисту приватноправових відносин.

Усвідомлення рівних можливостей та тендерних проблем при охороні та захисту приватноправових відносин.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації при охороні приватноправових відносин.

Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності:

Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.

Здатність здійснювати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності.

Здатність надавати правоохоронні послуги у сфері охорони та захисту приватних прав.

Здатність до аналізу та оцінки причин, умов, факторів, що впливають на вчинення цивільних правопорушень.

Здатність забезпечувати охорону об'єктів права власності, охорону фізичних та юридичних осіб, їх майнових та особистих немайнових прав.

Програмні результати навчання:

Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та

правоохоронної діяльності в сфері охорони та захисту приватноправових відносин.

Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Працювати самостійно та в команді при виконанні при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних завдань.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	24
семінарські заняття / практичні / лабораторні	36
самостійна робота	120

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
1	К9 Правоохоронна діяльність	1	нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	сем/пр/л заняття	сам. роб.

Модуль І.

Загальні засади правового статусу учасників приватноправових відносин. Охорона та захист прав та інтересів учасників приватноправових відносин: поняття, форми, способи.

Тема № 1. Приватноправові відносини в системі правових відносин: поняття, ознаки, значення. Джерела правового регулювання приватноправових відносин.	-	2	7
Тема № 2. Учасники приватноправових відносин: загальні засади. Фізична особа як учасник приватноправових відносин. Правосуб'єктність фізичної особи.	2	2	7
Тема № 3. Учасники приватноправових відносин: загальні засади. Юридична особа як учасник приватноправових відносин.	1	2	7
Тема № 4. Порядок створення та припинення діяльності юридичної особи. Установчі документи юридичної особи.	1	2	8
Тема № 5. Здійснення суб'єктивних прав та виконання обов'язків: загальнотеоретичні положення. Межі здійснення прав та виконання обов'язків. Зловживання правом.	2	2	8
Тема № 6. Право на охорону та захист у приватноправових відносинах. Форми та способи	2	2	8

захисту прав та охоронюваних законом інтересів у приватноправових відносинах.			
Тема № 7. Охорона та захист цивільних прав та інтересів у судовому порядку: загальнотеоретичні засади. Адміністративний порядок захисту цивільних прав: поняття, суб'єкти, порядок реалізації. Нотаріальний порядок захисту приватноправових відносин.	2	2	8
Тема № 8. Неюрисдикційна форма захисту у приватноправових відносинах: загальні положення.	2	2	8
Тема № 9. Самозахист приватних прав та інтересів: поняття, значення, особливості реалізації. Класифікація способів самозахисту у приватноправових відносинах	2	2	8
Тема № 10. Інститут цивільно-правової відповідальності в системі охорони та захисту приватноправових відносин: загальні положення. Форми та види цивільно-правової відповідальності.	2	4	7
Модуль II.			
Особливості охорони та захисту прав та інтересів учасників у окремих приватноправових відносинах			
Тема № 11. Об'єкти цивільних правовідносин: загальні положення. Право власності та інші речові права. Підстави набуття та припинення права власності.	2	4	7
Тема № 12. Охорона та захист права власності. Класифікація цивільно-правових способів захисту права власності. Система речових позовів.	2	2	7
Тема № 13. Правочин як інститут приватного права: поняття, види, умови дійсності. Інститут договору в приватному праві України: поняття, види, умови дійсності. Недопустимість зловживання правом у договірних зобов'язаннях.	1	2	7
Тема № 14. Способи захисту у договірних правовідносинах: поняття, види, особливості застосування.	1	2	7
Тема № 15. Особисті немайнові права: загальні положення. Особливості захисту особистих немайнових прав учасників приватноправових відносин.	-	2	8
Тема № 16. Спадкові правовідносини: поняття та зміст. Особливості захисту спадкових правовідносин.	2	2	8
ЗАГ.:	24	36	120
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом		

	<p>ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309 https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf, а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27.06.2024) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма здобувачами вищої освіти двох письмових модульних контрольних робіт (абз.2 пп. 3.1.3.1 МРПОУ). Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачами, що проводять семінарські заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні відповідної кафедри (пп.3.1.3.2 МРПОУ) – кафедри цивільного права.</p> <p>Робота виконується на восьмому та останньому семінарському занятті та охоплює два змістових модулі згідно силабусу. На контрольну роботу виносяться 2 описових питання, які оцінюються в 5 балів кожне, 2 визначення, які оцінюються по 1 балу кожне, 5 тестових запитань, які оцінюються по 1 балу, задача, яка оцінюється у 3 бали. Максимальний бал за контрольну роботу складає 20 (пп. 2.6.1 МРПОУ).</p> <p>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів) здобувачі освіти можуть виконувати індивідуальні завдання. Перелік та форма індивідуальних завдань розробляється керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні відповідної кафедри.</p> <p>Види, пояснення до виконання та критерії оцінювання індивідуальних завдань розміщені на сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/</p>
Семінарські заняття	<p>Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/ та на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua/</p> <p>Система оцінювання семінарських занять навчальної дисципліни, яка завершується семестровим контролем у формі екзамену, визначена пп. 2.6.1-2.6.2 МРПОУ. Максимальна кількість балів за семінарські заняття становить 25.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю, визначаються МРПОУ. Здобувачу вищої освіти виставляється екзамен за умови виконання всіх видів робіт, передбачених навчальною програмою. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для не виставлення заліку (пп 3.2.2 МРПОУ).</p>
Підсумковий контроль	<p>Підсумковий контроль – екзамен. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 25 балів), балу за підсумкову модульну контрольну роботу (максимально</p>

20 балів) та балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.6.3.МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу (5 балів) та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.6.1 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимально 100 балів (пп. 2.6.1–2.6.3 МРПОУ).

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання здобувачами обов'язкових видів письмових робіт (обов'язкова письмова контрольна робота) та додаткових декількох видів письмових робіт (тестові завдання за питаннями, винесеними на самостійне опрацювання; письмові експрес-опитування на семінарських заняттях, письмові індивідуальні завдання, наукові роботи (за вибором студента).

Зміст питань, форма, структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових та додаткових письмових робіт визначаються викладачем, що проводить семінарські заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ).

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, усвідомлюючи наслідки порушення.

Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf.

Відвідування занять:

Очікується, що всі студенти відвідають лекції і семінарські заняття. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (абз. 1. п. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (абз. 2. п. 3.1.2 МРПОУ).

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf

Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти здійснюється одноосібним рішенням директора за умови, що назви освітніх компонент ідентичні або мають незначну стилістичну розбіжність; співпадає загальний обсяг годин (кредитів ЄКТС); співпадають компетентності та програмні

результати навчання з дисципліни / дисциплін та результатів неформальної освіти або на підставі висновку експертної комісії кафедри.

8. Рекомендована література

1. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV.
2. Цивільне право України. Загальна частина: підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика. 3-тє вид., переробл. і допов. К. : Юрінком Інтер, 2010. с. 143-159, 494-501
3. Майданик Р. А. Цивільне право: Загальна частина. Том 1. Вступ в цивільне право. К.: Алерта, 2012. 472 с.
4. Цивільне право: підручник у 2 т. / В І. Борисова (кер.авт. кол.) Л.М. Баранова, Т.І. Бетова та ін.; за ред. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. Х. Право. 2012. Т. 1. 656 с.
5. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2-х т. 5-тє вид., перероб. і допов. / за ред. О. В. Дзери (кер авт. кол.), Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2013. Т.1. с. 12-13, 27-29, 311-313
6. Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар. Т.1. Загальні положення. Особи / За ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків. ЕКУС. 2020. 928 с.
7. Стефанчук М. О. Межі здійснення суб'єктивних цивільних прав. автореф. дис. ... к. ю. н. за спеціальністю 12.00.03. Київ, 2006. 20 с.
8. Підлубна Т. Визнання права як спосіб захисту суб'єктивних цивільних прав та інтересів. Підприємництво, господарство, право. 2009. №4
9. Ромашенко І. Засоби та способи захисту цивільних прав: співвідношення понять. Підприємництво, господарство, право. 2010. № 6
10. Венедіктова І. Форми захисту охоронюваних законом інтересів. Підприємництво, господарство, право. 2011. № 10
11. Жилінкова, І. Особливості здійснення суб'єктивних цивільних прав. Вісник Академії правових наук України. 2012. № 1. С. 100-107.
12. Кот О. Проблема зловживання суб'єктивним правом у цивільному праві України Вісник Національної Академії правових наук України. 2013. № 4. С. 133-141.

Викладач

к.ю.н., доцент Оксана ОЛІЙНИК